

Бідолашні створіння

КУПИТИ

Про книгу

Якби Віктор Франкенштайн перенісся в майбутнє, він став би Богвіном Бакстером. А може, це одна людина? Бог зна. Але «Бідолашні створіння» — постмодерна історія про лікаря Богвіна Бакстера та його творіння — Беллу Бакстер. Про молоду жінку, у якої мозок немовляти. Про амбітну жінку, яка досягає того, чого хоче. Ви поринете у фантазмагорію і з'ясовуватимете, де правда, а де вигадка.

Можливо, співчуватимете бідолашкам, які втрапили в скруту. Кататиметесь на гойдалках, які для вас підготував автор, Арчибальд Максвічнем, доктор медицини. Словом, ви зануритеся з головою у Шотландію, у суспільно-політичне життя й точно пропустите через себе історію Белли Бакстер. Чи Вікторії Максвічнем.

ПЕРЕДМОВА

Лікар, який написав цю оповідь про ранні роки свого життя, помер 1911 року, і читачі, які не знайомі з безбоязно експериментальною історією шотландської медицини, можуть помилково сприйняти її за гротескную вигадку. Ті ж, хто ознайомиться з доказами, наведеними наприкінці цього вступу, не матимуть сумнівів щодо того, що в останній тиждень лютого 1881 року в будинку номер 18 на Парк-серкес у Глазго геніальний хірург створив з людських решток двадцятип'ятирічну жінку. Місцевий історик Майкл Доннеллі зі мною не згоден. Саме він урятував текст, який становить найбільшу частину цієї книжки, тож мушу розповісти, як саме цей текст знайшли.

У сімдесятих роках двадцятого століття життя в Глазго було вельми захопливе. Старі підприємства, з яких колись постало місто, закривали й переводили на південь, і обрані губернатори скуповували багатоповерхові житлові будинки й дедалі ширшу систему автомагістралей. Кураторка краєзнавчого музею в Глазго-Грін, Елспет Кінг, та її помічник Майкл Доннеллі працювали понаднормово, намагаючись зібрати й зберегти рештки місцевої культури, яку штовхали в минуле. Муніципалітет ще з Першої світової війни не давав краєзнавчому музею (який називався Народним палацом) коштів на закупку чогось нового, тож майже всі надбання Елспет і Майкла були врятовані з призначених під знесення будинків. Вони орендували склад на Темплтоновій фабриці килимів (яка однаково скоро мала закритися), і саме туди Майкл Доннеллі звозив скарби: вітражні вікна, керамічні кахлі, театральні афіші, плакати розігнаних профспілок і різні історичні документи. Еспет Кінг іноді допомагала йому із цією роботою, адже решту штату її працівників становили доглядачі від голови міської художньої галереї в Келвінгроуві, яким не платили за те, щоб витягати речі з брудних і небезпечних будинків. Звісно, Елпет і Майклові за це так само не платили, тож нова дуже вдала виставка, яку вони зібрали, майже нічого муніципалітетові не коштувала.

Проходячи якомсь уранці центром міста, Майкл Доннеллі побачив звалені на купу на краю хідника старомодні папки, які, вочевидь, мала забрати й знищити санітарна служба. Заглянувши в них, він побачив листи й документи початку століття, що лишилися від закритої юридичної контори: сучасна фірма успадкувала її майно й позбулася всього непотрібного. Папери здебільшого стосувалися угод щодо власності людей і родин, завдяки яким формувалося місто, і Майкл побачив там ім'я першої лікарки, яка закінчила університет Глазго, — ім'я, нині відоме лише знавцям історії руху суфражисток, хоча колись вона написала фабіанський памфлет на тему охорони здоров'я. Майкл вирішив забрати папки із собою на таксі й розібрати у вільний час, але спершу зателефонував до фірми, яка виставила ці коробки на вулицю, щоб отримати дозвіл. Старший партнер (добре відомий юрист, місцевий політик, імені якого ми тут не називатимемо) сказав Майклові, що він учинив злочин, проглянувши ці документи, адже вони йому не належали й були призначені для спалення. Він сказав, що кожен юрист присягається зберігати таємницю справ клієнтів, незалежно від того, чи успадкував він цю справу, чи ні, і чи живий клієнт, а чи мертвий. Він сказав, що єдиний гарантований спосіб зберегти таємницю старих справ — знищити докази того, що ця справа існувала, і якби Майкл Доннеллі врятував від знищення профспілок і різні історичні документи. Еспет Кінг іноді допомагала йому із цією роботою, адже решту штату її працівників становили доглядачі від голови міської художньої галереї в Келвінгроуві, яким не платили за те, щоб витягати речі з брудних і небезпечних будинків. Звісно, Елепет і Майклові за це так само не платили, тож нова дуже вдала виставка, яку вони зібрали, майже нічого муніципалітетові не коштувала.

Проходячи якомсь уранці центром міста, Майкл Доннеллі побачив звалені на купу на краю хідника старомодні папки, які, вочевидь, мала забрати й знищити санітарна служба. Заглянувши в них, він побачив листи й документи початку століття, що лишилися від закритої юридичної контори: сучасна фірма успадкувала її майно й позбулася всього непотрібного. Папери здебільшого стосувалися угод щодо власності людей і родин, завдяки яким формувалося місто, і Майкл побачив там ім'я першої

лікарки, яка закінчила університет Глазго, — ім'я, нині відоме лише знавцям історії руху суфражисток, хоча колись вона написала фабіанський памфлет на тему охорони здоров'я. Майкл вирішив забрати папки із собою на таксі й розібрати у вільний час, але спершу зателефонував до фірми, яка виставила ці коробки на вулицю, щоб отримати дозвіл. Старший партнер (добре відомий юрист, місцевий політик, імені якого ми тут не називатимемо) сказав Майклові, що він учинив злочин, проглянувши ці документи, адже вони йому не належали й були призначені для спалення. Він сказав, що кожен юрист присягається зберігати таємницю справ клієнтів, незалежно від того, чи успадкував він цю справу, чи ні, і чи живий клієнт, а чи мертвий. Він сказав, що єдиний гарантований спосіб зберегти таємницю старих справ — знищити докази того, що ця справа існувала, і якби Майкл Доннеллі врятував від знищення якісь документи з тієї купи, його звинуватили б у пограбуванні. Тож Майкл залишив усе на місці — окрім невеличкого пакунок-ка, який поклав до кишені ще до того, як дізнався, що це злочин.

Це був запечатаний пакунок з таким підписом вицвілим коричневим чорнилом: *«Власність Вікторії Максвічнем, докторки медицини / Призначено для найстаршого з онуків або інших живих на кінець серпня 1974 року нащадків / Раніше не відкривати»*. Чиясь рука закреслила ці слова зигзагом сучасною кульковою ручкою і підписала нижче: *«Живих нащадків не знайдено»*. З одного боку печатка була зламана, папір розірвано, але той, хто це зробив, вирішив, що книжка й лист у пакунку геть нецікаві, і недбало сунув їх назад — краї обох стирчали з обгортки, і лист був не складений, а зібганий. Архізлодій Доннеллі ретельно оглянув знахідку в Народному палаці під час перерви на чай.

Книга формату 18,4 на 11,4 сантиметра була переплетена в чорну тканину з вибитим гротескним орнаментом. На форзаці хтось нашкрябав сентиментальну віршовану присвяту. На титульній сторінці було надруковано: **«ЕПІЗОДИ З РАННІХ СТОРІНОК ЖИТТЯ ШОТЛАНДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я / Арчибальд Максвічнем, доктор медицини / Гравюри Вільяма Стренга / ГЛАЗГО: надруковано коштом автора в друкарні РОБЕРТА МАКЛЕГОЗА Й КО. при**

Університеті, 1909». Назва обіцяла небагато. У ті часи виходило чимало порожніх пліткарських книжок з назвами на кшталт «Листки з журналу інспектора» або «Думки й упередження Френка Кларка, баристера». Якщо автор платить видавцеві за книжки (як у цьому випадку), вони зазвичай значно нудніші, ніж ті, за які видавець платить авторові. Перегорнувши до першого розділу, Майкл побачив звичний для того періоду заголовок:

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Моя мати — мій батько — Університет Глазго й перші клопоти — портрет професора — відкинута фінансова пропозиція — мій перший мікроскоп — рівні за розумом.

Майкла Доннеллі найбільше зацікавили ілюстрації Стренга — самі портрети. Вільям Стренг (1859-1921) був шотландським художником родом з Дамбартона, навчався в Художній школі Слейда в Лондоні, у Лерро. Нині він відомий гравюрами більше, ніж картинами, і серед найкращих його робіт були саме ілюстрації до книжок. Доктор медицини, який зміг заплатити Стренгу за гравюри до приватно замовленої книжки, мусив мати більший дохід, ніж це звично для інспекторів охорони здоров'я, а втім, Арчибальд Максвічнем, чий портрет красувався на фронтиспісі, не був схожий ані на багатія, ані на лікаря. Супровідний лист виявився ще бентежнішим. У ньому Вікторія Максвічнем, докторка медицини й удова автора, розповідала нащадку, якого ніколи не було, що ця книжка сповнена брехні. Ось уривок з листа:

На 1974 рік... нащадки династії Максвічнемів матимуть двох дідів чи чотирьох прадідів і легко посміються з помутніння розуму одного з них. Я не можу сміятися із цієї книжки. Я здригаюся від думки про неї і дякую Силі Життя, що мій покійний чоловік замовив друк і переплетення лише одного цього екземпляра. Я спалила ... рукопис... і спалила б і цю книжку, як він пропонував... але, на жаль, це чи не єдиний доказ існування бідолашного дурня в цьому світі. До того ж він заплатив за неї чималі гроші... Мені байдуже, що ці покоління про неї подумують, допоки ніхто з нині живих не пов'язує її зі мною.

Майкл побачив, що книжка й лист потребують більшої уваги, тож відклав їх до решти матеріалів, на яких варто було зосередитись у вільний час.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ